

Jaarverslag HilverZon

2021

INHOUDSOPGAVE	1
1.VOORAF: DE LANGE WEG NAAR EEN KLIMAATNEUTRAAL HILVERSUM	3
1.1 Regionale Energietransitie en Regionale Energie Strategie	3
1.2 Samenwerking Gemeente – HilverZon	3
1.3 Samenwerking energiecoöperaties in het Gooi	3
1.4 Samenwerking met het Energie Diensten Bedrijf	4
2.DE RESULTATEN EN ACTIVITEITEN IN 2021	5
2.1 Inleiding.....	5
2.2 De activiteiten	5
2.2.1 Energieopwekking.....	5
2.2.2 VvE's.....	5
2.2.3 Adviseren scholen en verenigingen	6
2.2.4 Lopende projecten.....	6
2.2.5 Energiebesparing	7
2.2.6 Evenementen	8
2.2.7 RREW project Hilversum Bespaart.....	9
2.2.8 Wijkkrachtgroepen	12
2.2.9 Pilot Aardgasvrije Wijk (PAW) Hilversumse Meent	12
2.2.10 Collectieve Inkoopactie.....	12
2.3 De resultaten	12
2.3.1 Bijna 5 Kton CO2 reductie in 2021 door HilverZon zonnepanelen.....	12
2.3.2 Energiecoaches	13
2.3.3 Nieuwe zonnedaken	14
2.3.4 Collectieve Inkoopactie.....	14
3.GOVERNANCE	16
3.1 Organisatie	16
3.2 Bestuur HilverZon	16
3.3 Medewerkers	17
3.4 Raad van Toezicht (RvT)	17
3.5 Vrijwilligers.....	18
3.6 Algemene ledenvergadering (ALV)	18
3.7 Kantoor HilverZon.....	18

MANAGEMENT SAMENVATTING

Na een lastig jaar in 2020, was de hoop dat 2021 beter zou worden. Maar helaas heeft Corona ook in 2021 nog aanzienlijke impact gehad. Daardoor hebben we onze doelstellingen niet op alle punten behaald. Wel zijn er meer leden bijgekomen, hebben de panelen van eerdere projecten weer uitstekend gerendeerd en zijn er mooie evenementen georganiseerd.

HilverZon had voor 2021 de volgende twee hoofddoelen vastgesteld:

1. **Energieopwekking:** het realiseren en beheren van duurzame lokale en collectieve energieopwekking door middel van zonnedaken en zonneweides.
2. **Energiebesparing:** het informeren en adviseren van inwoners over concrete maatregelen die zij in en om hun huis kunnen nemen met als doel om het energieverbruik voor huishoudelijk gebruik te verminderen.

Door te kiezen voor deze twee hoofddoelen, hebben we geprobeerd zoveel mogelijk focus aan te brengen in onze activiteiten.

Voor wat betreft de energieopwekking hebben we de panelen van eerdere (postcoderoos) projecten en VvE's die elektriciteit blijven opwekken. Ook in 2021 was dit weer meer dan een miljoen kWh, wat gelijk staat aan zo'n 500.000 kilo CO₂. Het is helaas niet gelukt om live te gaan met een nieuw project. Wel zijn er vanuit de collectieve inkoopactie weer zo'n twintig huizen bijgekomen met panelen op het dak (in dat geval voor eigen gebruik).

Qua energiebesparing is er veel gedaan. Vanuit de RRE (die doorliep vanuit 2020) en RREW (het vervolg vanaf halverwege het jaar) zijn er zo'n 300 huishoudens op weg geholpen met het verduurzamen van hun woning door een bon van 70 euro voor simpele verbeteringen met relatief veel impact. Ook de collectieve inkoopactie heeft weer tot de nodige besparingen geleid, zoals 18 keer bodem-, vloer- en/of spouwmuur isolatie (en nog 40 aanvragen in de pijplijn) en een handvol huizen die hun glas hebben vervangen.

Naast alle activiteiten die direct bijdroegen aan de hoofddoelen, is er nog een heleboel meer gedaan – zie voor de details hoofdstuk twee van dit verslag. Eén ding daarvan lichten we hier nog uit en dat is het proces van onderzoeken hoe we met HET kunnen samenwerken of zelfs fuseren. Dat proces heeft bepaald niet stil gelegen. In een aantal sessie met een externe procesbegeleider zijn overeenkomsten en verschillen in kaart gebracht en is de stemming gepeild bij de besturen, onze Raad van Toezicht en ingeval van HET zelfs al bij de leden, die in principe vóór een fusie zijn. Wij zullen als HilverZon onze eigen afweging maken c.q. wij hebben onze eigen leden die hierover moeten beslissen. Als bestuur én Raad van Toezicht maken wij ons sterk voor een fusie, zolang wordt voldaan aan een aantal voorwaarden. Hierover hoort u in 2022 ongetwijfeld meer!

Bestuur HilverZon
Maart 2022

1. Vooraf: De lange weg naar een klimaatneutraal Hilversum

Klimaatneutraal worden doe je niet van de ene op de andere dag en dat doe je vooral ook niet alleen. HilverZon maakt deel uit van een zeer groot netwerk van organisaties die een rol spelen in de energietransitie. Daarbij gaat het om de landelijke overheid, landelijke energiebedrijven, maar ook om de gemeentes, lokale energiecoöperaties en bewoners die zelf iets willen doen. Uiteraard beperken wij ons tot het samenwerken met die organisaties die een bijdrage kunnen leveren aan het realiseren van onze doelstellingen (zoals Energie Samen) of daarvoor randvoorwaardelijk zijn (zoals de gemeente en het EDB). In de navolgende paragrafen worden de samenwerkingsverbanden die lokaal/regionaal voor ons erg belangrijk zijn nader toegelicht.

1.1 Regionale Energietransitie en Regionale Energie Strategie

Het Klimaatakkoord wordt uitgewerkt in Regionale Energie Strategieën (RES). Voor Hilversum gaat het hierbij om de RES Noord Holland Zuid (RES-NHZ). Het realiseren van de ambities vraagt om intensieve samenwerking van alle betrokken partijen. In 2021 heeft HilverZon met alle partijen in Hilversum en ook in de regio contact opgenomen en waar mogelijk ingezet op krachtenbundeling om zo de realisatiekracht te versterken. Ook in 2022 zullen we inzetten op het verder versterken van de samenwerking met bijvoorbeeld Energie verbonden, Energie Samen Noord Holland, H100, het Energie Dienst Bedrijf, de ondernemersvereniging ZW, HET, waarmee we in 2021 een traject hebben ingezet om te komen tot intensieve samenwerking of zelf een fusie, en uiteraard met de gemeente.

1.2 Samenwerking gemeente – HilverZon

Na het aantreden van Bart Heller als wethouder Duurzaamheid, de aanstelling van een programmamanager ad interim en het uitbreiden van het Programmteam Energie Transitie, is de samenwerking tussen gemeente en HilverZon aanmerkelijk verbeterd. Hieraan heeft overigens ook de uitbreiding van het bestuur van HilverZon een bijdrage geleverd; we kunnen nu gewoon meer aan. Er is goed contact tussen de wethouder en de voorzitter van HilverZon. Er is tweewekelijks ambtelijk overleg en, niet onbelangrijk, de gemeente geeft aan ons als een zeer belangrijke uitvoeringspartner in de energietransitie te zien. Zo hebben we, in samenwerking met HET, in opdracht van de gemeente de verantwoordelijkheid voor de uitvoering van de REWW op ons genomen. Daarmee hebben een belangrijke stap gezet naar het verder professionaliseren van onze organisatie.

1.3 Samenwerking energiecoöperaties in het Gooi

Ook in 2021 zijn wij actief betrokken bij Energie Verbonden (EV), waarin de energiecoöperaties in Gooi en Vechtstreek met elkaar kennis en ervaring uitwisselen en waar mogelijk

samenwerken in de realisatie van doelstellingen. Het gaat dan om activiteiten, die zich lenen om op regionale schaal uit te voeren.

Die activiteiten zijn:

- Projectleiding van collectieve inkoopacties zonnepanelen en isolatie
- Training en bijscholing energiecoaches
- Verbeteren HOOM-dossier
- Partner in Energie Diensten Bedrijf (EDB)
- Ondersteuning bij professionalisering coöperaties
- Realiseren maatschappelijk aandeel energie inkoop gemeentes
- Algemeen ondersteuning bij RES, Transitievisie Warmte (TVW), enz.

Nadat HET begin 2020 weer is toegetreden tot EV, vertegenwoordigt EV alle energiecoöperaties in het Gooi. EV is hiermee voor het EDB de aanspreekpartner voor de energiecoöperaties. Inmiddels is HilverZon vertegenwoordigd in het dagelijks bestuur van Energie Verbonden.

1.4 Samenwerking met het Energie Diensten Bedrijf

Er is ook in 2021 veel tijd en energie gestoken in de vorm van de samenwerking tussen het EDB en de energiecoöperaties vertegenwoordigd door EV. Dit heeft uiteindelijk geresulteerd in het opstellen van een samenwerkingsovereenkomst (SOK) tussen het EDB en EV. In 2021 is dit nader uitgewerkt en zijn afspraken gemaakt over de samenwerking bij:

- het matchen van de vraag van inwoners op het gebied van verduurzaming van hun woning en het aanbod door bedrijven (lieft uit de regio) voor het uitvoeren van die werkzaamheden.
- het lokaal vormgeven aan pilots en projecten lokaal tussen EDB, gemeente en lokale energie coöperaties

HilverZon heeft daarnaast met het EDB een samenwerkingsintentie om met name samen op te trekken bij het verduurzamen van collectief bezit van Verenigingen van Eigenaren (VvE's)

2. De resultaten en activiteiten in 2021

2.1 Inleiding

Na een lastig eerste Corona-jaar (2020) was het zaak om in 2021 weer aansprekende resultaten te boeken. Daartoe hebben we begin 2021 als bestuur besloten te concentreren op onze kernactiviteiten: energieopwekking en energiebesparing.

1. **Energieopwekking:** het realiseren en beheren van duurzame lokale en collectieve energieopwekking door middel van zonnedaken en zonneweides. We hebben weer een flink aantal nieuwe leden mogen verwelkomen, die graag zouden participeren in een nieuw project. Er is in 2021 geen nieuw project live gegaan. Het is bekend dat dit soort trajecten een lange adem vergt. Het goede nieuws is dat de pijplijn inmiddels goed gevuld is. De verwachtingen voor 2022 zijn dan ook behoorlijk hoog gespannen.
2. **Energiebesparing:** het informeren, adviseren en aansporen van inwoners over concrete energiebesparingsmaatregelen die zij in en om hun huis kunnen nemen met als doel om het energieverbruik voor huishelijk gebruik te verminderen. Dit is onverminderd doorgegaan en heeft met de RREW zelfs een nieuwe impuls gekregen.

In de volgende paragraaf worden de activiteiten die hieronder vallen beschreven. In de laatste paragraaf worden de resultaten nog eens overzichtelijk weergegeven.

2.2 De activiteiten

2.2.1 Energieopwekking

Er zijn geen nieuwe zonnedaken bijgekomen, maar de eerder gerealiseerde zonnedaken wekken natuurlijk gewoon energie op. De zonnepanelen op de daken van HilverZon hadden in 2021 een opbrengst van 1.050.921 kWh, iets minder dan recordjaar 2020 (toen was het 1.157.967 kWh).

2.2.2 VvE's

Er zijn met acht VvE's gesprekken gevoerd op basis van uitgevoerde quick scans. De doorlooptijd van de besluitvorming is erg lang, dus dit heeft in 2021 nog niet geleid tot realisatie. Een aantal VvE's is geïnteresseerd in een collectief dak waarbij gebruik gemaakt kan worden van de SCE-regeling, waarbij alle leden van de VvE kunnen profiteren van zonnepanelen op het dak. Een ander aantal wil vooral het eigen gebruik van het gebouw afdekken. In beide gevallen helpt HilverZon en loopt een aantal voorstellen nog door tot in 2022.

Opvallend is dat in het vierde kwartaal een toename in het aantal vragen om hulp aan HilverZon te zien was; vermoedelijk hebben de stijgende energieprijzen daarmee te maken.

Verder hebben we geconstateerd dat we niet altijd de vraag van VvE's kunnen afdekken. HilverZon kan vragen met betrekking tot zonnepanelen goed beantwoorden en helpen van vooronderzoek tot realisatie tot beheer, maar in toenemende mate constateren we dat er ook vragen komen over isolatie, verwarming etc. We verwijzen dan vaak door naar het Energie Diensten Bedrijf in de regio, die een integrale propositie naar nul-op-de-meter heeft. VvE's geven echter vaak aan dat ze liever stap voor stap hun gebouw verduurzamen.

2.2.3 *Adviseren scholen en verenigingen*

Evenals voorgaande jaren hoopten wij een aantal scholen en (sport)verenigingen te kunnen adviseren bij het verduurzamen van hun gebouw en dan vooral over de mogelijkheden van eigen energieopwekking. Helaas is dit niet mogelijk gebleken. Corona zat ons in de weg. Een afspraak maken was sowieso lastig, omdat een fysieke bijeenkomst niet kon of niet wenselijk geacht werd. Daarnaast hadden met name scholen wel iets anders aan hun hoofd.

Aan het eind van 2021 is er middels een amendement van de gemeenteraad €100k beschikbaar gesteld om het leggen van zonnepanelen op scholen te versnellen. Met de gemeente is afgesproken dat HilverZon daar een projectplan voor maakt (Noot: in januari 2022 opgeleverd en geaccordeerd door de gemeente).

2.2.4 *Lopende projecten*

Onderhoud

Soft Energy

Per 1 augustus 2020 zijn alle zonnedaken van HilverZon onder continue monitoring bij Soft Energy. Dit betekent dat er dag en nacht een geautomatiseerde monitoring van onze daken plaatsvindt. Bovendien voert deze beheerder een jaarlijkse inspectie uit. Verder volgt Soft Energy de alarmeringen op en kunnen zij door hun ruime ervaring veel problemen op afstand verhelpen. Indien verstoringen worden veroorzaakt door producten die nog onder garantie vallen, handelt Soft Energy dit voor ons af. Bij overige verstoringen krijgen wij een kosteninschatting van tevoren, om zelf om een kosten/baten afweging te maken. Er zijn Service Level Afspraken (SLA) gemaakt voor de opvolging per type verstoring. Hiermee hebben wij een professionalisering van het beheer kunnen uitvoeren tegen vergelijkbare kosten.

Twee VvE's maken ook gebruik van onze ingekochte voorwaarden bij Soft Energy, een derde VvE heeft besloten het technisch beheer ergens anders onder te brengen. Tot op heden hebben nog geen verdere coöperaties uit de regio gebruik gemaakt van de ingekochte voorwaarden. Dit is wel mogelijk onder dit contract.

Reiniging panelen

In 2020 zijn alle panelen nog gereinigd conform het bestaande contract. Vanaf 2021 is het jaarlijkse schoonmaken omgezet naar op basis van behoefte aangezien Soft Energy performance degradatie uit de monitoring of vuil in de jaarlijkse inspectie kan constateren. Hierdoor verwachten wij een meer kostenefficiënte oplossing te hebben gevonden voor reiniging van de panelen.

Projectraden

Elk PCR-project heeft een projectraad die aan het eind van het productiejaar onder meer beslist over de vraag waar de opbrengst van de stroomopwekking (de 'kale' stroomprijs, niet de energiebelasting) naartoe moet gaan. Alle projectraden hebben in 2021 (net als in 2019 en 2020) besloten deze opbrengsten naar rato aan de deelnemers uit te keren.

In 2021 is een begin gemaakt met een democratiserings- en vernieuwingsslag in de projectraadoverleggen. Concreet betekent dit dat mogelijkheden verkend worden om alle leden van een project (en niet alleen de leden die in de projectraad zitten) digitaal mee te laten besluiten over belangrijke verbeterkansen die iedereen ten goede komen.

2.2.5 *Energiebesparing*

Energieadviezen door Energiecoaches

Binnen de missie van HilverZon om energieverbruik te verlagen is HilverZon in 2018 begonnen met het voeren van energiecoachgesprekken. Dit zijn gesprekken bij mensen thuis om op maat advies te geven over energiebesparende maatregelen die bewoners kunnen treffen. Na afloop van het gesprek ontvangt de bewoner een adviesrapport, waarmee een start gemaakt kan worden met het verduurzamen van de woning.

De aanpak is de afgelopen jaren flink opgeschaald. In 2018 is, in eigen beheer, een eerste cursus energiecoach ontwikkeld en gegeven waarmee zo'n tien energiecoaches werden opgeleid. De opleiding wordt nu regionaal georganiseerd door Energie Verbonden. Inmiddels is het team coaches uitgebreid tot 21 personen, samen met HET hebben we de beschikking over 33 coaches.

De energiecoaches worden op de hoogte gehouden van actuele ontwikkelingen middels een maandelijkse nieuwsbrief. Normaal gesproken is er ook regelmatig sprake van bijeenkomsten maar vanwege Corona is dat in 2021 slechts één keer mogelijk geweest.

De (bij)scholing van energiecoaches vindt voornamelijk plaats via Energie Verbonden. De scholingsbijeenkomsten waren het afgelopen jaar vooral via Zoom of MS Teams in verband met Corona. De basiscursus vindt nog wel 'live' plaats. Afgelopen jaar zijn er via de basiscursus twee nieuwe e-coaches toegevoegd aan het team.

Warmtescans

Het gebruik van een warmtecamera (infraroodcamera) maakt het mogelijk om snel inzicht te krijgen waar warmte uit een woning lekt. Hiermee wordt inzicht verkregen over de mate van isolatie van een huis en de plaatsen waar aanvullende maatregelen gewenst zijn.

Hilverzon had begin 2020 de beschikking over 1 warmtecamera. Binnen het team e-coaches zijn er vijf coaches die warmtescans kunnen maken. Met deze groep is het aantal aanvragen redelijk eenvoudig te behappen. Wel is het aanpoten op de schaarse momenten dat het een keertje echt koud genoeg is om warmtescans te maken: voor een goede warmtescan moet het verschil tussen binnen- en buitentemperatuur namelijk minimaal 15 graden zijn. In 2021 zijn in totaal zo'n 50 warmtescans gemaakt, waarvan de meeste in begin 2021: aan het einde van het jaar wilde het maar nauwelijks winter worden waardoor scannen maar heel beperkt mogelijk was.

Energieloket

Vanaf januari 2020 houdt HilverZon op woensdagmiddag een spreekuur in de bibliotheek Hilversum. Mensen kunnen daar langskomen om een adviesgesprek aan te vragen, een offerte te laten beoordelen of andere concrete vragen te stellen over de verduurzaming van hun woning.

Ondanks alle pogingen om dit spreekuur onder de aandacht te brengen, loopt het nog geen storm: de meeste spreekuren gaan voorbij zonder dat er zich een klant meldt. Desondanks blijven we het spreekuur volhouden: voor een deel is het ook de exposure die zo'n spreekuur met zich mee brengt: er komen veel bezoekers in de bibliotheek. Daarnaast kan er, met de laptop op de spreekuurbalie, gewoon worden doorgewerkt tijdens het spreekuur.

2.2.6 Evenementen

Ook dit jaar heeft helaas in het teken van het Covid-19 virus gestaan. We hebben daardoor slechts twee evenementen kunnen organiseren – zie hieronder. Daarnaast zijn er veel voorbereidingen gedaan voor een heus "klimaatfestival" in 2022. Zie daarvoor ons jaarplan 2022.

Drie duurzame dagen

Traditiegetrouw organiseerde broedplaats Vonk in Hilversum Oost van 18 tot 20 september de drie duurzame dagen. Zaterdag was de informatiemarkt met groene initiatieven en vanzelfsprekend waren de Energiecoaches van HilverZon van de partij. Die hebben zo'n 25 bezoekers geadviseerd bij het terugbrengen van het energieverbruik.

Lezing Anabella Meijer voor leden

Wij hebben begin november voor onze leden een lezing georganiseerd waarin Anabella Meijer met de nodige humor de bezoekers een spiegel voor hield.

Haar advies: zorg goed voor de planeet, maar maak het niet te zwaar. Ruim veertig bezoekers kwamen naar het evenement om "Eerste hulp bij Klimaatverandering" live te ervaren. Op een interactieve en originele manier nam de schrijfster van het gelijknamige boek haar publiek mee in alle issues die spelen in deze tijd van energietransitie en klimaatverandering.

2.2.7 RREW project Hilversum Bespaart

De gemeente Hilversum, de lokale energiecoöperaties HilverZon en HET en de woningcorporaties hebben de handen ineen geslagen om 4000 huurders en 1000 woningeigenaren op weg te helpen met het verduurzamen van hun woning. De bewoners kunnen een tegoedbon ter waarde van 70 euro aanvragen. Dit bedrag kunnen zij inwisselen voor duurzame producten, zoals ledlampen, tochtstrippen of radiatorfolie. Daarnaast kunnen bewoners zich opgeven voor een workshop Energiebesparing of kunnen zij een online Energy Challenge volgen. De energieconciërge komt bij de huurder van een woning thuis om energiebesparende producten te plaatsen en de Energiecoach adviseert de woningeigenaar bij het terugbrengen van het energieverbruik. HilverZon en HET zijn verantwoordelijk voor de organisatie en promotie van het Hilversum Bespaart project. Het project is in september gestart en loopt tot en met juni 2022.

Inwoners kunnen zich op de door HilverZon en HET ontwikkelde website aanmelden voor een van de activiteiten en de tegoedbon van 70 euro aanvragen.

Op verschillende manieren wordt dit project, de Hilversum Bespaart actie, gepromoot. Op 13 oktober gaf Bart Heller op een Energie Event de officiële aftrap voor dit RREW project.

Er is een flyer ontwikkeld die breed binnen Hilversum is verspreid. Daarnaast informeert de gemeente de inwoners per brief over deze actie. Praktijk wijst uit dat een oproep van de gemeente veel reacties oplevert.

Inwoners die een energieadvies hebben gevraagd krijgen standaard een door HilverZon ontwikkelde overzicht van energiebesparende tips, waarmee op een makkelijke manier kan worden nagegaan wat de besparingsmogelijkheden in de woning zijn.

Zonneberichten

Onze nieuwsbrief, de Zonneberichten, is in 2021 zes keer uitgebracht. Het aantal lezers is gestegen naar ruim 1300 en het aantal lezers is nog groeiende.

HilverZon en de social media

HilverZon laat vaak via social media zoals twitter, facebook, LinkedIn, Instagram en buurt app Next Door van zich horen. Daarmee bereiken we meer inwoners van Hilversum. Daarnaast leveren wij op regelmatige basis bijdragen aan voor Aardgasvrij, de nieuwsbrief van de gemeente. Ook informeren wij de bewoners over onze activiteiten door de redacties van buurtkranten regelmatig kopij over HilverZon te sturen en te voorzien van aansprekend beeldmateriaal.

2.2.8 *Wijkkrachtgroepen*

Het project wijkkrachtgroepen (het vanuit keukentafelgesprekken opzetten van wijk- of buurtgroepen die met verduurzaming aan de slag gaan) is door de coronamaatregelen, ook in 2021 nog niet echt van de grond gekomen. Het project wordt gefinancierd door de provincie Noord-Holland. De provincie heeft wederom uitstel verleend. Eind 2021 is door Sabine Leijgraaf een start gemaakt met het werven van adressen en er zijn inmiddels meerdere initiatieven op gang gebracht, die in 2022 zijn vruchten moeten gaan afwerpen.

2.2.9 *Pilot Aardgasvrije Wijk (PAW) Hilversumse Meent*

Een goed voorbeeld van een wijkinitiatief dat HilverZon o.a. via de inzet van de energiecoaches ondersteunt is dat van de Hilversumse Meent. Vanaf 2014 is er een groep bewoners actief om verduurzamings-maatregelen aan de man/vrouw te brengen. Vanaf 2017/8 heeft de gemeente dit proces actief ondersteund.

2.2.10 *Collectieve Inkoopactie*

Het project Collectieve Inkoop is zo georganiseerd dat EV de projectleiding heeft, gefinancierd door de regio. De collectieve actie betrof isolatie maatregelen voor bodem, vloer, spouw en glas en daarnaast de aanschaf van zonnepanelen. De lokale energiecoöperaties zijn verantwoordelijk voor de werving van deelnemers.

Met ingang van februari 2021 is een nieuwe ronde van start gegaan, die loopt tot februari 2022.

2.3 De resultaten

De meeste doelen die we onszelf hadden gesteld, hebben we niet gehaald. De belangrijkste reden hiervoor is wederom Corona, wat uiteindelijk toch het hele jaar is blijven doorsudderen. Dat betekende bijvoorbeeld dat energiecoach gesprekken – die doorgaans thuis worden gevoerd; daar waar de maatregelen moeten worden getroffen – niet door konden gaan. Warmtescans kunnen alleen bij een voldoende groot verschil tussen binnen- en buitentemperatuur – iets wat alleen in de wintermaanden het geval is; precies toen we weer in lockdown zaten. De zachte winter hielp daar trouwens ook niet bij.

Ook de gesprekken over nieuwe projecten hebben vertraging opgelopen en het ziekenhuis is helaas zelfs afgevallen als potentieel nieuw project. Dat gezegd hebbende is de pijlpijn met nieuwe projecten nu zeer goed gevuld. Er zijn weer flink wat haalbaarheidsonderzoeken gedaan, waar weer nieuwe mogelijkheden uit zijn ontstaan. Ook hebben we een flink aantal nieuwe leden gekregen (zelfs zonder te werven) die op de wachtlijst staan voor nieuwe panelen. Daarbij zouden we zo al 2100 panelen kunnen wegzetten.

2.3.1 *Bijna 5 Kton CO2 reductie in 2021 door HilverZon zonnepanelen*

Het totaal aantal zonnepanelen dat door HilverZon wordt beheerd bedraagt 5172. HilverZon heeft met deze zonnepanelen in 2021 een opbrengst van 1.050.921 kWh aan groene stroom gerealiseerd, wat gelijk staat aan een besparing van ca. 484.000 kilo CO2.

2.3.2 *Energiecoaches*

HilverZon had begin 2021 de beschikking over 21 energiecoaches; daar zijn er gedurende het jaar 2 bijgekomen maar ook 2 vertrokken. Per saldo waren er eind 2021 dus nog steeds 21 energiecoaches.

Ook in 2021 werd het werk van de energiecoaches ernstig belemmerd door Corona: het leeuwendeel van de coaches valt in de risicogroep ouderen en veel coaches hebben ook in 2021 geen huisbezoeken gedaan. Uiteindelijk is, net als in 2020, het leeuwendeel van de adviezen gedaan door een groepje van 6 coaches, dat, met inachtneming van de voorschriften, nog wel bereid was om huisbezoeken af te leggen. Initiatieven om de adviezen schriftelijk, telefonisch of online te gaan geven waren in 2020 wel geprobeerd maar zonder al te veel succes. Daar hebben we in 2021 dan ook verder weinig energie in gestoken. Het blijkt in de praktijk toch van het grootste belang om een woning daadwerkelijk te zien, voordat je iets zinnigs kunt zeggen over de verduurzaming ervan. Op afstand adviseren leidt tot adviezen vol algemeenheden die weinig concrete handvatten geven voor het daadwerkelijk oppakken van de verduurzaming van de woning. Daarnaast is een persoonlijk gesprek vaak een betere stimulans voor woningeigenaren om aan de slag te gaan dan een schriftelijk advies of een advies op afstand. In de praktijk bleek ook dat weinig mensen, ondanks Corona, bezwaar hadden tegen een bezoek aan huis.

In 2021 is de eerste helft van het jaar doorgegaan met het geven van adviezen in het kader van de RRE-regeling. Deze regeling werd, vanwege Corona, met 6 maanden verlengd tot 1 april 2021. Uiteindelijk zijn we tot 1 juli 2021 doorgegaan met het geven van adviezen in het kader van deze regeling. In 2021 zijn er nog zo'n 150 adviezen binnen deze regeling afgegeven. Samen met de adviezen in 2020 (183 adviezen) zijn er in het kader van de RRE dus ruim 300 adviezen afgegeven. De doelstelling die we in 2019 hadden afgesproken voor dit project was 500 adviesgesprekken. Doelstelling niet volledig gehaald dus. Maar Corona in beschouwing genomen toch geen slecht resultaat.

Per 1 juli is de RREW-regeling in werking getreden: in principe eenzelfde regeling maar nu uitgebreid met de doelgroep huurders. Voor de huurders is een apart traject gestart (zie paragraaf 2.2.9 in dit verslag). Voor eigenaar-bewoners is de RREW-doelstelling om voor 1 juli 2022 1000 waardebonnen van 70 euro voor energiebesparende voorzieningen aan eigenaar-bewoners over te dragen. Daaraan hebben we zelf de doelstelling gekoppeld om, in combinatie met die waardebon, met tenminste 400 eigenaar-bewoners een adviesgesprek over verduurzaming van hun woning te voeren, met als resultaat een adviesrapport.

Voor dat advies wordt gebruik gemaakt van het (online) HOOM-dossier. In het HOOM-dossier vullen bewoners zelf de basisinformatie in voordat het bezoek plaatsvindt. De coach weet daardoor al ongeveer wat hij of zij zal aantreffen bij een bezoek. De coach vult het dossier na het huisbezoek aan met de adviezen die hij of zij tijdens het bezoek heeft gedaan. Sommige coaches maken, omdat het HOOM-dossier toch tamelijk summier is, soms naast het HOOM-dossier nog een apart lijstje met persoonlijke aanbevelingen.

De RREW-aanpak is concreet in oktober 2021 van start gegaan met een Energie Event op de Stephensonlaan in Hilversum-Noord. De tijd tussen 1 juli en 1 oktober is besteed om, in overleg met gemeente en HET, een goed plan te maken. De samenwerking met HET is bij de RREW-aanpak geïntensiveerd: hadden we bij de RRE-aanpak alleen nog een gezamenlijk e-mailadres (maar wel onze eigen doelstellingen), de RREW-aanpak is gezamenlijk uitgewerkt met gezamenlijke doelstellingen en een uitvoering als één team. In de periode oktober – december zijn er 123 adviesgesprekken geweest.

2.3.3 Nieuwe zonnedaken

Het is in 2021 niet gelukt om nieuwe zonnedaken te realiseren voor onze leden.

Door ziekenhuis Tergooi zijn we uitgenodigd een propositie te doen voor zonnepanelen op hun in 2022 te realiseren nieuwbouw. Het was een teleurstelling dat ondanks een aantrekkelijke propositie van onze kant de gunning is toegefallen aan de huisbankier van Tergooi met een financial lease constructie.

Tevens heeft HilverZon uitgebreid onderzoek gedaan naar de mogelijkheden van solar carports in Hilversum. Dat heeft geresulteerd in een uitgewerkt advies aan het Mediapark, die zelf de realisatie van een solar carport verder zal oppakken. Verder hebben we na een uitgebreide marktverkenning het daarin gespecialiseerde bedrijf Sweco de opdracht gegeven een haalbaarheidsonderzoek te doen naar een solar carport op het parkeerterrein van sportpark Berestein. Dat zal in 2022 zijn beslag krijgen.

HilverZon heeft geparticipeerd in een breed overleg over de mogelijkheden van zonnepanelen op het vliegveld. Bij dit overleg waren vele disciplines aanwezig, waaronder natuurorganisaties. Het is een langdurig proces om het vliegveld te verduurzamen, onder meer door de politieke gevoeligheid hiervan. Inmiddels (februari 2022) heeft HilverZon de opdracht gekregen om een concreet projectplan te ontwikkelen, in samenwerking met het vliegveld en de gemeente.

HilverZon heeft verder nauwe banden ontwikkeld met de Ondernemingsvereniging Hilversum Zuidwest. Eén van de resultaten is dat 17 ondernemers getekend hebben voor 'Het grootste zonnedak van Hilversum' – een commitment om bij elkaar ca 2700 zonnepanelen te realiseren, in 2022. HilverZon neemt hieraan deel met een collectief zonnedak op de Toyota-garage.

In 2021 is tevens een project gestart om de mogelijkheden van zon-op-fietsenstallingen te realiseren. De grootste uitdaging ligt in een sluitende business case. De meerwaarde ligt echter niet alleen in duurzaam opgewekte stroom, maar ook in de zichtbaarheid van een dergelijk project en het betrekken van scholieren hierbij.

2.3.4 Collectieve Inkoopactie

Het project Collectieve Inkoop is zo georganiseerd dat EV de projectleiding heeft, gefinancierd door de regio. De collectieve actie betrof isolatie maatregelen voor bodem, vloer, spouw en glas en daarnaast de aanschaf van zonnepanelen. Met ingang van februari 2021 is een nieuwe ronde van start gegaan, die loopt tot februari 2022. Er hebben zich in totaal 114 mensen aangemeld, waarbij ze zich soms hebben aangemeld voor meerdere onderdelen.

De volgende resultaten zijn gehaald per onderdeel:

- 68 voor bodem, vloer, spouw
 - Bij 18 zijn de werkzaamheden uitgevoerd
 - 9 zijn afgehaakt
 - De rest zit nog in de pijplijn

- 24 voor het vervangen van oud glas door verbeterd glas
 - 3 hebben verbetering laten doorvoeren
 - 15 zijn afgehaakt (dat is meer dan 60 %)
 - De rest zit nog in de pijplijn
- 85 voor nieuwe zonnepanelen
 - Ongeveer 50% is afgehaakt
 - Bij 17 deelnemers zijn zonnepanelen geplaatst of is de plaatsing ingepland
 - Nog eens 5 deelnemers hebben akkoord gegeven op de offerte
 - De rest zit nog in de pijplijn

Inmiddels is de collectieve actie 2022 van start gegaan.

3. Governance

3.1 Organisatie

De uitvoering van het klimaatakkoord en de realisatie van de energie- en warmtetransitie in Hilversum en in de regio Gooi en Vechtstreek, gaat de toekomst van HilverZon en die van alle energiecoöperaties in Nederland beïnvloeden, zoveel is zeker. HilverZon bereidt zich hierop voor door kritisch te kijken naar de eigen mogelijkheden om in samenspraak met vooral de gemeente Hilversum en de regio de verduurzaming van Hilversum in een stroomversnelling te krijgen. Hierbij zal HilverZon met name haar kernkwaliteiten inzetten, namelijk het realiseren en beheren van collectieve zonnedaken en het helpen van de inwoners (en organisaties) van Hilversum bij het besparen van energie. In de nabije toekomst zal de warmtetransitie daar bij komen. Onze betrokkenheid bij PAW de Meent geeft ons daarbij een goed vertrekpunt. Het zal duidelijk zijn dat hiervoor een op haar taken toegeruste organisatie nodig is, waarin Raad van Toezicht, bestuur, zzp'ers en vrijwilligers een belangrijke rol spelen.

3.2 Bestuur HilverZon

Het bestuur van HilverZon kwam in 2021 in principe driewekelijks bij elkaar. Naast de 'normale' bestuurlijke aangelegenheden is de governance verder uitgewerkt. In mei 2020 heeft het bestuur, onder externe leiding, een strategiesessie gehouden om koers voor de komende jaren en meer in het bijzonder voor 2021 uit te zetten. Dit heeft geleid tot meer focus en het prioriteren van duurzame opwek en energieadviezen.

In 2021 hebben we daarop voortgebouwd door het versterken van het bestuur met een nieuwe voorzitter, Luc Pieters, penningmeester Eugène Bartman, secretaris Willem Hietkamp en bestuurslid beheer Jasper Mekkes. Om het bestuur verder te ondersteunen is een expertgroep samengesteld, waarmee thema's en ontwikkelingen zijn besproken die voor HilverZon relevant zijn of worden. Daarnaast is samen met de Raad van Toezicht gesproken over de verdere ontwikkeling van onze strategie en met het intensiveren van de samenwerking met HET en het mogelijk samenbrengen van beide coöperaties.

3.3 Medewerkers

De medewerkers zijn de stabiele basis van de organisatie. Ook in 2021 werd er weer hard gewerkt door de volgende zzp-ers:

- Geertrui Wilkens: bureaucoördinator
- Math Janssen: financiële administratie
- Philip Posthumus: controller
- Erik de Lange: coördinatie energiecoaches en energieloket
- Koosje de Beer: communicatie (onder andere nieuwsbrief, website, social media, perscontacten)
- Bart Landman: vormgeving en communicatie
- Wim Schaap: technisch projectleider (nieuwe projecten)
- Sabine Leijgraaf: projectleider participatie huurders

Philip Posthumus, Wim Schaap en Sabine Leijgraaf ontbreken op deze foto

Naast een aantal betaalde uren, werken deze medewerkers ook voor een deel onbetaald op vrijwillige basis. Deze medewerkers worden ondersteund door een aantal vrijwilligers voor onder andere ondersteuning bij het onderhoud van HOOM-dossiers.

3.4 Raad van Toezicht (RvT)

In 2021 zijn er twee sessies geweest van de Raad van Toezicht met het bestuur. Daarnaast heeft de voorzitter van de RvT statutair de taak om de ALV voor te zitten. Een andere taak van de RvT is om potentiële nieuwe bestuursleden te werven en voor te stellen aan de leden. Los van de officiële vergaderingen, is er veel contact tussen de voorzitter RvT en de voorzitter van het bestuur.

3.5 Vrijwilligers

HilverZon 'drijft' voor een groot deel op de inzet van vrijwilligers. Dat is in 2021 niet anders geweest. De actiefste vrijwilligers zijn de energiecoaches (21 van HilverZon + 13 van HET). HilverZon maakt ook op ad hoc basis gebruik van de expertise van haar leden bijvoorbeeld middels de ingestelde expertgroep. Zo is het bestuur ondersteund bij het inspreken voor de commissie duurzaamheid van de gemeenteraad over de RES1.0 en hebben wij een lid bereid gevonden een vooronderzoek naar zon-op-parkeerplaatsen uit te voeren. Ook bestuur en Raad van Toezicht bestaan uit vrijwilligers.

3.6 Algemene ledenvergadering (ALV)

Er zijn in 2021 twee ALV's geweest; in verband met Corona beide online sessies. Mede door de medewerking van een moderator van **om | nieuwe energie** zijn deze ALV's goed verlopen.

Het aantal leden per december 2021 bedraagt 557, een toename van ruim 10 %.

3.7 Kantoor HilverZon

Sinds januari 2021 is HilverZon gehuisvest in het Silverpoint gebouw. De huisvesting is van tijdelijke aard omdat het kantoorgebouw op termijn wordt afgebroken en er woonruimte voor in de plaats komt. Daardoor zijn de huurkosten laag.